

[---]

Fråga är om utgången bör förtjäna den uppmärksamhet som kommittén fäst vid den. Som i betänkandet anförts [---] överlåter lagstiftaren ibland åt rättstillämpande instanser att fylla ut olika rekvisit. Hur rättsfrågan slutligt kommer att lösas kan därför under lång tid vara ovisst. Varför detta skall innebära att ersättning kan komma att utlösas är svårt att förstå. Det föreligger därför inte skäl att instämma i vad kommittén anfört [---] om att ersättning bör utgå i ett prejudikatmål, som ju normalt får förutsättas vara rent i sak. Om utgången skall få betydelse kan detta vidare få till följd att två likartade fall i ersättningshänseende skulle kunna komma att bedömas olika om det ena fastnat i en instans medan det andra vandrat vidare och fått en motsatt slutlig utgång.

[---]

Vad som mer bör skjutas i förgrunden är den handläggning som den enskildes fråga rönt. Med handläggning bör då avses utredningens skick och om och i vilken utsträckning den enskilde verkligen fått komma till tals och sakligt bemötts av förekommande motpart eller beslutande instans. I detta ligger att ersättning skall kunna tillerkännas i den mån den enskilde förorsakats kostnaderna till följd av mindre lyckad myndighetsutövning. Ersättning för kostnader i länsrätt skulle vidare kunna komma i fråga exempelvis för det fall att den enskildes besvär inte sakligt bemötts av motpart. Angripbara skäl för beslut skulle dessutom kunna diskvalificera från ersättning i jämförelse med ett avgörande som skrivits med ”hatt”. Betydande vikt bör sålunda fästas vid handläggningen. Denna och den skatterättsliga frågans svårighetsgrad får sedan ställas i relation till den enskilde [---] då det gäller att pröva om ersättning bör utgå.

[---]

Vad länsrätten i materiellt hänseende vänder sig mot är att utgången i huvudfrågan skall få betydelse för om ersättning skall utgå. I detta ligger inte någon länsrättens erinran mot att ersättning tillerkänns enskild för såvitt en för honom gynnsam utgång i ett svårtillgängligt mål berott av att biträde medverkat och tillfört målet sakomständigheter som avgjort utgången. Det är tvärtom sådana förhållanden som bör vara ägnade att grunda ersättningsanspråk. I en ren rättsfråga torde däremot något bärande motiv för ersättning inte föreligga.

[---]

Det länsrätten fäst väsentligt avseende vid är att enskild i högre grad skall ges möjlighet att kunna tillvarata sin rätt genom medverkan av sakkunniga biträden främst på bokförings- och skatteområdena. Skattefrågorna är svåra men med goda motiveringar ändå möjligen gripbara. Bokföringsfrågorna torde däremot med lika bra motiveringar tyvärr vara än svårare för den ej insatte att förstå. Bitrådets huvudsakliga uppgift bör då bli att tillföra sådana sakomständigheter som hans klient inte skulle förmå att ta fram. Att rättens utredningsskyldighet i viss mån kan komma att inskränkas till följd av bitrådets medverkan torde ej utgöra någon nackdel.

Länsrätten har också funnit att handläggningen bör uppmärksammas i ersättningshänseende och då tagit fasta på att enskild ibland kan förorsakas betydande kostnader av den anledningen att hans fråga inte behandlats med den omsorg som rimligen skulle kunna ha förväntats.

Med inriktning på utredningen i sak förordar länsrätten sålunda att den enskilde skall ges ett utökat rättsskydd men att detta inte skall vara beroende av utgången.